Aika 20.11.2026, klo 09:30

Paikka Kangasniemen kirjasto / Teams

Käsiteltävät asiat

§ 71 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 72 Pöytäkirjan tarkastus

§ 73 Kirjaston kokoelmaohjeistus ja kotiseutukokoelman keruuohje

§ 74 Vuojalahden päiväkotitoiminnan päättäminen ja varhaiskasvatuspalvelun jatkuminen ryhmäperhepäivähoitona 1.8.2028 alkaen

§ 75 Kouluverkkoselvitys 2026 / Vuojalahden koulun lakkauttaminen

§ 76 Koulujen lukuvuoden 2027–2028 työajat

§ 77 Vuoden 2026 kulttuurin tunnustuspalkinto

§ 78 Vuoden liikuttajapalkinto 2026

§ 79 Yhteistyösopimus / Pieksämäen 4H-yhdistys

§ 80 Talouden osavuosikatsaus 1–9/2026, sivistys- ja hyvinvointitoimi

§ 81 Ilmoitusasiat

§ 82 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

§ 83 Muut asiat

Osallistujat

Roope Pylvänäinen, puheenjohtaja
Pasi Hänninen, 1. varapuheenjohtaja
Päivi Paappanen, sihteeri
Henna Albrecht
Joona Forsgren
Marko Illi
Petra Laitinen
Tero Marttinen
Marjaana Sävilammi
Enni Tulla
Tuomo Janhunen
Kimmo Kainulainen, Kunnanjohtaja
Susanna Pirttiaho
Osmo Polas

§ 71
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

1. Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Asialista hyväksytään tämän kokouksen työjärjestykseksi.

§ 72
Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Tero Marttinen ja Marjaana Sävilammi.

§ 73
Kirjaston kokoelmaohjeistus ja kotiseutukokoelman keruuohje

KNGDno-2026-624

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Tulla, sari.tulla@kangasniemi.fi

Liitteet

1 Kangasniemen kirjaston kokoelmaohjeistus 2026.pdf
2 Kotiseutukokoelman keruuohje 2026.pdf

Kangasniemen kirjaston kokoelmaohjeistus ja kokoelmatyö perustuu Lakiin yleisistä kirjastoista (1492/2016). Kokoelmaohjeistuksen tarkoitus on toimia kokoelmien kehittämisen työvälineenä, ohjata kokoelmatyötä, tukea kokoelmatyöhön liittyvää päätöksentekoa ja toimia osana uusien työntekijöiden perehdytystä. Kokoelmaohjeistus määrittää aineiston valintaperiaatteita ja poistoperiaatteita. Sen avulla varmistetaan kokoelmien suunnitelmallinen arviointi, jossa käytetään apuna tilastotietoa ja asiakkailta saatua palautetta. Kokoelmaohjeistus parantaa kokoelmatyön eri vaiheiden läpinäkyvyyttä sekä antaa tietoa kokoelmien kehittämisestä.

Kangasniemen kokoelmaohjeistus on laadittu yhteistyössä kokoelmatyötä tekevän henkilöstön kanssa. Kokoelmaohjeistus päivitetään samassa aikataulussa Kangasniemen kunnan strategialinjausten kanssa tai aina tarvittaessa.

Kangasniemen kunnan kokoelmaohjeistukseen sisätyvät myös kotiseutukokoelman keruuohjeet, jotka on ohjeistusta laadittaessa päivitetty. Kotiseutukokoelman tavoitteena on hankkia ja säilyttää Kangasniemeä koskevaa tai siihen läheisesti liittyvää kirjallisuutta ja muuta aineistoa sekä hankkia ja säilyttää Kangasniemellä asuvien tai asuneiden tekijöiden kuten kirjailijoiden, muusikoiden, ohjaajien, käsikirjoittajien, näyttelijöiden ja säveltäjien teoksia. Lisäksi kotiseutukokoelman keruun tarkoituksena on luoda aktiivinen kokoelma, jota kerättäessä pyritään ottamaan huomioon ensisijaisesti käyttäjien tarpeet.

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy Kangasniemen kokoelmaohjeistuksen sekä kotiseutukokoelman keruuohjeet käyttöön otettaviksi.

Tiedoksi
kirjastonjohtaja

§ 74

Vuojalahden päiväkotitoiminnan päättäminen ja varhaiskasvatuspalvelun jatkuminen ryhmäperhepäivähoitona 1.8.2028 alkaen

KNGDno-2026-606

Valmistelijat / lisätiedot:

Eeva Blomberg, eeva.blomberg@kangasniemi.fi
Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, osmo.polas@kangasniemi.fi

Liitteet

1 Luku 10 Varhaiskasvatuksen selvitys_Ote Kangasniemen kunnan kouluverkkoselvityksestä versio 1.2_20.11.2026.pdf

Kunnanhallitus on palauttanut Vuojalahden koulun lakkauttamista koskevan asian ja siihen liittyvän kouluverkkoselvityksen uudelleen valmisteltavaksi (26.10.2026 § 232). Kunnanhallitus päätti, että jatkovalmistelussa tulee selvittää vaihtoehtoiset toteuttamistavat Vuojalahden varhaiskasvatuksen osalta.

Vuojalahdessa toimii tällä hetkellä Vuojalahden päiväkoti, joka sijaitsee samassa rakennuksessa Vuojalahden koulun kanssa. Vuojalahden koulun lakkauttamista koskevan valmistelun yhteydessä kouluverkkoselvityksessä on tarkasteltu alueen lapsimäärän kehitystä ja sen vaikutuksia varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen sekä arvioitu päiväkotitoiminnan jatkamisen edellytyksiä ja varhaiskasvatuksen vaihtoehtoisia toteuttamistapoja.

Kunnanhallituksen edellyttämän jatkovalmistelun yhteydessä kouluverkkoselvitystä on täydennetty Vuojalahden varhaiskasvatuksen osalta tarkastelemalla vaihtoehtoisia tapoja järjestää varhaiskasvatuspalvelut alueella. Selvitys toimii myös lapsivaikutusten arviointina. Varhaiskasvatusta koskeva osuus sisältyy kouluverkkoselvityksen lukuun 10, joka on otteena esityslistan liitteenä.

Selvityksessä on kuvattu vaihtoehtoiset toteuttamistavat ja arvioitu niiden vaikutuksia varhaiskasvatuspalvelujen saatavuuteen, lasten arkeen, henkilöstöön, tilojen käyttöön ja toiminnan kustannuksiin. Valmistelun tueksi keväällä 2026 toteutettiin kyselyt Vuojalahden päiväkodin henkilöstölle, lasten huoltajille ja lapsille. Kyselyillä selvitettiin näkemyksiä varhaiskasvatuksen järjestämisestä Vuojalahdessa.

Lapsimääräennusteen perusteella Vuojalahden alueella syntyy noin kaksi lasta vuodessa. Vuojalahden päiväkodin lapsimääräennusteen ja osallistumisprosentti huomioiden lapsimäärä on vuoden 2028 jälkeen maksimissaan 12 lasta.

Ryhmäperhepäivähoitoa voidaan järjestää, kun ryhmän lapsimäärä on korkeintaan 12 lasta. Päiväkotimuotoisessa varhaiskasvatuksessa jokaisessa lapsiryhmässä työskentelee vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja. Ryhmäperhepäivähoidossa työskentelee ryhmäperhepäivähoitajia ja lastenhoitajia. Päiväkotitoiminnan muuttaminen ryhmäperhepäivähoidoksi vähentää henkilöstötarvetta 1-2 henkilötyövuodella.

Vuojalahden alueen varhaiskasvatuspalvelujen merkitys huomioiden on tärkeää, että palveluja tarjotaan alueella myös jatkossa. Selvityksen perusteella lapsimäärän vähemisen seurauksena päiväkotimuotoinen toiminta on perusteltua muuttaa ryhmäperhepäivähoidoksi 1.8.2028 alkaen, jolloin Vuojalahden päiväkoti lakkautuu.

Päätöksen tekeminen hyvissä ajoin mahdollistaa kunnan talouden, palveluverkon ja toimitilojen pitkäjänteisen suunnittelun sekä auttaa välttämään tarpeettomia investointeja. Samalla turvataan riittävä valmisteluaika muutoksen vaikutusten huomioimiseksi lasten, huoltajien ja henkilöstön näkökulmasta. Ajoissa tehtävä päätös mahdollistaa myös henkilöstöjärjestelyjen, varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen ja muiden käytännön järjestelyjen huolellisen suunnittelun.

Riittävä siirtymäaika luo edellytykset muutoksen hallitulle ja ennakoitavalle toteuttamiselle sekä varmistaa, että varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä voidaan huomioida alueen muuttuvat tarpeet.

Toimivalta

Hallintosäännön 28 § mukaan sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä.

Hallintosäännön 27 § 2 kohdan mukaan lautakunta tekee kunnanvaltuustolle talousarviokäsittelyn yhteydessä esityksen palvelujen tuottamistavasta, palveluverkosta, uusien palvelujen tuottamisesta ja nykyisten lakkauttamisesta.

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää, että Vuojalahden päiväkotitoiminta päättyy 1.8.2028 ja varhaiskasvatuspalvelut järjestetään tämän jälkeen ryhmäperhepäivähoitona Vuojalahden koulun tiloissa.

Tiedoksi
kunnanhallitus, varhaiskasvatuksen johtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, § 67,09.10.2026
Kunnanhallitus, § 232,26.10.2026
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, § 75, 20.11.2026

§ 75
Kouluverkkoselvitys 2026 / Vuojalahden koulun lakkauttaminen

KNGDno-2024-198

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, 09.10.2026, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:

Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, osmo.polas@kangasniemi.fi

Liitteet

1 Kangasniemen kunnan kouluverkkoselvitys 2026 sivla 9.10.2026.pdf
2 Eriävä mielipide_Marko Illi sivla 9.10.2026 § 67.pdf

Kouluverkkoselvitys muodostaa laaja-alaisen ja tasapainoisen kokonaiskuvan Kangasniemen koulurakenteen tulevaisuuden vaihtoehdoista tilanteessa, jossa kunnan oppilasmäärä ja syntyvyys ovat pitkäaikaisesti laskussa. Kouluverkkoselvitystä laadittaessa tarkastelun keskiössä ovat olleet lasten ja nuorten hyvinvointiin, arkeen ja tulevaisuuteen kohdistuvat vaikutukset. Kouluverkkoselvitys toimii lapsivaikutusten arviointina. Selvityksen perusteella päätöksenteossa ei ole kyse yksittäisen koulun toiminnan arvioinnista, vaan koko kunnan palveluverkon, talouden, opetuksen laadun ja lasten hyvinvoinnin yhteensovittamisesta muuttuvissa olosuhteissa.

Kouluverkkoselvityksessä tarkasteltiin myös Vuojalahden päiväkodin tilannetta. Varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen kuuluu hallintosäännön mukaan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimivaltaan. Päiväkodin toiminnan jatkumisen osalta sivistys- ja hyvinvointilautakunta tulee päättämään asiasta erikseen.

Selvityksen keskeisin johtopäätös on, että oppilasmäärien kehitys heikentää erityisesti pienimpien kouluyksiköiden toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä. Oppilasennusteiden mukaan Vuojalahden koulun oppilasmäärä laskee lähivuosina erittäin pieneksi ja syksystä 2028 alkaen oppilasmäärä laskee pysyvästi selvästi alle kahdenkymmenen oppilaan. Vuoden 2032 jälkeen koulussa olisi syntyvyysennusteen perusteella tehdyn arvion mukaan keskimäärin vain noin 11 oppilasta. Ennusteisiin liittyy epävarmuutta, mutta ne perustuvat kunnan toteutuneeseen väestö- ja oppilaskehitykseen sekä tällä hetkellä parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon.

Pedagogisesta näkökulmasta sekä kyläkouluilla että kirkonkylän kouluilla on tunnistettavia vahvuuksia. Kyläkoulujen etuina korostuvat yhteisöllisyys, turvallisuus, oppilaiden hyvä tunteminen sekä yksilöllinen kohtaaminen. Samalla erittäin pienet oppilasryhmät, vähäinen ikätovereiden määrä sekä oppimisen tuen rajallisempi saatavuus muodostavat haasteita opetuksen järjestämiselle. Erityisopettajan antaamaan päivittäiseen oppilaskohtaisen tukeen ei ole mahdollisuutta kyläkouluissa. Oppilasmäärän pienentyessä, erityisesti vuosiluokkien 0–2 opetusryhmät, muodostuvat erittäin pieniksi, jopa alle viiden oppilaan. Tämä taloudellisesti erittäin kallista ja asettaa haasteita opetuksen pedagogiselle järjestämiselle sekä vertaissuhteiden muodostumiselle.

Kirkonkylän koulujen vahvuutena ovat laajemmat sekä jatkuvasti saatavilla olevat tukipalvelut, joustavammat opetusjärjestelyt, oman ikäluokan vertaissuhteiden mahdollistuminen, paremmat taito- ja taideaineiden tilat sekä oppimisen tuen parempi saavutettavuus. Oppilashuollon näkökulmasta palvelut voidaan järjestää kaikissa vaihtoehdoissa, mutta suuremmissa yksiköissä palvelujen saavutettavuus ja henkilöstön käytettävissä oleva työaika voivat olla nykyistä tehokkaammin oppilaiden käytössä.

Selvityksen perusteella Vuojalahden koulun oppilaiden siirtyminen kirkonkylän kouluihin ei johtaisi poikkeuksellisen suuriin opetusryhmiin tai merkittäviin tilahaasteisiin. Vuojalahden koulun lakkautuessa resurssit voidaan kohdentaa pedagogisesti tarkoituksenmukaisien ryhmien muodostamiseen kirkonkylän koululla. Henkilöstö voidaan siirtää koulun lakkautuessa olemassa oleviin tai muutoin täytettäviksi tuleviin virkoihin.

Vuojalahden koulun lakkautuessa oppilaiden koulumatkat pitenisivät keskimäärin noin 6,8 kilometriä, suurimmalla osalla oppilaista noin 11 kilometrillä eli noin kymmenellä minuutilla suuntaansa. Vaikka koulumatkojen pidentyminen on merkittävä muutos yksittäisille oppilaille ja perheille, matka-ajat pysyisivät pääosin kohtuullisina ja lain edellyttämissä rajoissa. Uusien koulumatkajärjestelyiden seurauksena osalla lapsista koulumatka-ajat tulisivat myös lyhenemään.

Vuojalahden koulun mahdollinen lakkauttaminen tuottaisi kunnalle arviolta noin 198 000 euron vuotuiset säästöt lisäkustannukset huomioiden. Lisäksi oppilasmäärien edelleen vähentyessä oppilaskohtaiset kustannukset kasvavat merkittävästi nykyisestä, mikäli koulu jatkaa toimintaansa nykyisen mallin mukaisesti. Kunnan haastava taloustilanne ja tulevat kiinteistöjen korjaus- ja investointitarpeet korostavat tarvetta tarkastella palvelurakennetta myös taloudellisen kestävyyden näkökulmasta.

Kokonaisuutena arvioiden selvitys osoittaa, että kyläkoulujen säilyttämisellä on vahvoja yhteisöllisiä, aluepoliittisia ja osin pedagogisia perusteita. Samanaikaisesti oppilasmäärien voimakas väheneminen, opetuksen järjestämiseen liittyvät haasteet sekä kunnan taloudellinen tilanne puoltavat palveluiden keskittämistä kirkonkylän kouluihin. Vuojalahden koulun oppilaiden siirtyminen kirkonkylän kouluun edesauttaisi oppilaiden opetuksen pedagogista järjestämistä sekä oppimisen tuen ja oppilashuollon saavutettavuutta. Lakkauttamisen seurauksena saatavat taloudelliset vaikutukset olisivat kunnalle merkittävät ja säästyvät kustannukset voitaisiin hyödyntää koko kunnan oppilaiden oppimisedellytyksien turvaamiseen.

Selvityksen kokonaisarviona voidaan todeta, että Vuojalahden koulun lakkauttaminen ja oppilaiden siirtäminen kirkonkylän kouluihin lukuvuodesta 2028-2029 alkaen on peruteltua opetuksen järjestämisen, huomattavan pienen oppilasmäärän ja kunnan taloudellisen kestävyyden näkökulmista, vaikka koulun lakkauttamisella olisi myös joitain kielteisiä vaikutuksia. Vuojalahden koulun ylläpitämisen edellytyksiä on perusteltua arvioida nimenomaan tulevan, eikä ainoastaan nykyisen, oppilasmäärän perusteella.

Ajoissa tehtävä päätös mahdollistaa kunnan talouden, kouluverkon ja toimitilojen pitkäjänteisen suunnittelun sekä ehkäisee tarpeettomien investointien tekemisen. Sillä turvataan myös riittävä valmisteluaika oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön kannalta sekä mahdollistetaan koulukuljetusten, henkilöstöjärjestelyjen, opetuksen tilaratkaisujen ja muiden käytännön järjestelyjen suunnittelu. Aiemmista kouluverkon muutoksista saadut kokemukset viittaavat siihen, että oppilaat ovat pääosin

sopeutuneet uusiin kouluyhteisöihin hyvin, kun siirtymävaiheeseen on panostettu riittävästi. Riittävä siirtymäaika mahdollistaa muutoksen toteuttamisen hallitusti ja ennakoitavasti sekä antaa oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle aikaa valmistautua koulun vaihtumiseen.

Keskeistä on, että Kangasniemen kunnassa säilyvät laadukaat ja saavutettavat oppimisen palvelut kaikille lapsille ja nuorille.

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että

1) Vuojalahden koulun toiminta lakkautetaan 1.8.2028 alkaen, ja että

2) 1.8.2028 alkaen Vuojalahden koulun oppilaaksiottoalue liitetään Kirkonkylän koulun oppilaaksiottoalueeseen ja Vuojalahden koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan perusopetuslain mukaisesti Kalliolan koulu tai Beckerin koulu oppilaan vuosiluokan mukaisesti.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointilautakunta velvoittaa sivistystoimen valmistelemaan oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön siirtymisen siten, että muutoksen vaikutukset oppilaiden koulunkäyntiin, hyvinvointiin ja oppimisen tukeen jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Päätös
Henna Albrecht ilmoitti olevansa esteellinen (intressijääviys, hallintolaki 28.1 § kohta 3) ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Varajäsen Jari Särkkä osallistui kokoukseen varajäsenenä pykälän käsittelyn ajan ja poistui ennen päätöksentekoa klo 10.29.

Marko Illi teki kokouksessa esityksen, että sivistys- ja hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että Vuojalahden koulua ei lakkauteta vuonna 2028, mikäli koulun 20.9. tilanteen mukainen oppilasmäärä ei jää alle 20 oppilaan kahtena peräkkäisenä lukuvuonna. Mikäli oppilasmäärä on vähintään 20 oppilasta jompana kumpana tarkasteluvuotena, koulua ei lakkauteta tämän päätöksen perusteella, vaan koulun tilanne arvioidaan uudelleen myöhemmin kunnan voimassa olevien kouluverkkoperiaatteiden mukaisesti. Lakkauttamispäätöksen yhteydessä Vuojalahden koulun oppilaaksiottoalue liitetään Kirkonkylän koulun oppilaaksiottoalueeseen ja Vuojalahden koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan perusopetuslain mukaisesti Kalliolan koulu tai Beckerin koulu oppilaan vuosiluokan mukaisesti. Perusteluna Marko Illi esitti, että esityksen tarkoituksena on varmistaa, että mahdollinen lakkauttaminen perustuu toteutuneeseen ja ajantasaiseen oppilasmäärään eikä ainoastaan tämänhetkiseen ennusteeseen. Jos koulun 20.9. tilanteen mukainen oppilasmäärä ei jää alle 20 oppilaan kahtena peräkkäisenä lukuvuonna, lakkauttamisen edellytykset eivät tällöin täyty. Jari Särkkä kannatti esitystä.

Joona Forsgren teki kokouksessa esityksen, että esittelijän päätösehdotusta muutetaan siten, että 1) Vuojalahden koulun toiminta lakkautetaan 1.8.2027 alkaen, ja että 2) 1.8.2027 alkaen Vuojalahden koulun oppilaaksiottoalue liitetään Kirkonkylän koulun oppilaaksiottoalueeseen ja Vuojalahden koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan perusopetuslain mukaisesti Kalliolan koulu tai Beckerin koulu oppilaan

vuosiluokan mukaisesti. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointilautakunta velvoittaa sivistystoimen valmistelemaan oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön siirtymisen siten, että muutoksen vaikutukset oppilaiden koulunkäyntiin, hyvinvointiin ja oppimisen tukeen jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Petra Laitinen kannatti esitystä.

Koska oli tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavia kannatettuja ehdotuksia, päätettiin suorittaa äänestys.

Ensin äänestettiin kahden muutosehdotuksen välillä. Joona Forsgrenin esitystä kannattavat äänestävät JAA ja ja ne, jotka kannattavat Marko Illin esitystä äänestävät EI.

Jaa	3	Joona Forsgren, Enni Tulla, Petra Laitinen
Ei	3	Pasi Hänninen, Marko Illi, Roope Pylvänäinen
Tyhjä	0	

Koska äänestys meni tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee ja toinen äänestys pidettiin voittaneen esityksen ja esittelijän pohjaesityksen välillä.

Toisessa äänestyksessä esittelijän päätösehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Marko Illin tekemää ehdotusta, äänestävät EI.

Jaa	4	Joona Forsgren, Enni Tulla, Petra Laitinen, Roope Pylvänäinen
Ei	2	Pasi Hänninen, Marko Illi
Tyhjä	0	

Äänestyksen perusteella esittelijän päätösehdotus hyväksyttiin.

Marko Illi jätti eriävän mielipiteen, joka on pöytäkirjan liitteenä.

Susanna Pirttiaho poistui kokouksesta klo 11.30.

Esteellisyys
Henna Albrecht

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 232

Valmistelijat / lisätiedot:

Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, osmo.polas@kangasniemi.fi

Liitteet

1 Kangasniemen kunnan kouluverkkoselvitys 2026 sivla 9.10.2026.pdf

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Kainulainen, Kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää sivistys- ja hyvinvointilautakunnan esityksen mukaisesti ja esittää kunnanvaltuustolle, että

1. Vuojalahden koulun toiminta lakkautetaan 1.8.2028 alkaen, ja että

2. 1.8.2028 alkaen Vuojalahden koulun oppilaaksiottoalue liitetään Kirkonkylän koulun oppilaaksiottoalueeseen ja Vuojalahden koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan perusopetuslain mukaisesti Kalliolan koulu tai Beckerin koulu oppilaan vuosiluokan mukaisesti.

Päätös
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Osmo Polas oli läsnä asiantuntijana pykälän esittelyn aikana.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun ja valmistelussa tulee selvittää vaihtoehtoiset toteuttamistavat Vuojalahden varhaiskasvatuksen osalta.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, 20.11.2026, § 75

Valmistelijat / lisätiedot:

Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, osmo.polas@kangasniemi.fi

Liitteet

1 Kangasniemen kunnan kouluverkkoselvitys 2026_versio 1.2_20.11.2026.pdf

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsitteli Vuojalahden koulun lakkauttamista koskevaa asiaa kokouksessaan 9.10.2026 (§ 67) ja päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle Vuojalahden koulun lakkauttamista 1.8.2028 alkaen sekä oppilaaksiottoalueen muuttamista päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 26.10.2026 (§ 232) päättänyt palauttaa Vuojalahden koulun lakkauttamista koskevan asian ja siihen liittyvän kouluverkkoselvityksen sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle uudelleen valmisteltavaksi. Jatkovalmistelussa tulee selvittää vaihtoehtoiset toteuttamistavat Vuojalahden varhaiskasvatuksen osalta.

Lisäksi aiemman päätöksen 9.10.2026 (§ 67) käsittelyssä on todettu tapahtuneen menettelyvirhe, koska asian käsittelyyn osallistui esteellinen lautakunnan jäsen. Hallintolain 50 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe. Tämän vuoksi asia tuodaan lautakunnan uudelleen käsiteltäväksi.

Kunnanhallituksen edellyttämän jatkovalmistelun yhteydessä kouluverkkoselvitystä on täydennetty varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisen osalta. Varhaiskasvatuksen vaihtoehtoisia toteuttamistapoja ja niiden vaikutuksia on käsitelty tarkemmin kouluverkkoselvityksen luvussa 10. Selvityksen perusteella on todettu tarkoituksenmukaiseksi, että Vuojalahden päiväkotitoiminta päättyy 1.8.2028 ja varhaiskasvatusta järjestetään tämän jälkeen ryhmäperhepäivähoitona Vuojalahden koulun tiloissa. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsittelee varhaiskasvatuksen järjestämistä Vuojalahdessa erillisenä päätösasiana ennen tämän asian käsittelyä. Hallintosäännön (28 §) mukaan sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä.

Varhaiskasvatuksen järjestämistä koskeva tarkastelu täydentää kouluverkkoselvitystä ja osoittaa, että varhaiskasvatuspalvelujen järjestämistä Vuojalahdessa voidaan jatkaa erillisenä toimintana myös koulun lakkauttamisen jälkeen.

Päätösesitys perustuu täydennettyyn kouluverkkoesitykseen, jossa on huomioitu varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen Vuojalahden alueella.

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää

1. poistaa 9.10.2026 (§ 67) tekemänsä päätöksen hallintolain 50 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella asian käsittelyssä tapahtuneen menettelyvirheen vuoksi sekä ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi;
2. esittää aiemman kouluverkkoselvityksen käsittelyn ja täydennetyn varhaiskasvatuksen selvityksen perusteella kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että
    1. Vuojalahden koulun toiminta lakkautetaan 1.8.2028 alkaen; ja
    2. 1.8.2028 alkaen Vuojalahden koulun oppilaaksiottoalue liitetään Kirkonkylän koulun oppilaaksiottoalueeseen ja Vuojalahden koulun oppilaiden lähikouluksi osoitetaan perusopetuslain mukaisesti Kalliolan koulu tai Beckerin koulu oppilaan vuosiluokan mukaisesti.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointilautakunta velvoittaa sivistystoimen valmistelemaan oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön siirtymisen siten, että muutoksen vaikutukset oppilaiden koulunkäyntiin, hyvinvointiin ja oppimisen tukeen jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Tiedoksi
kunnanhallitus

§ 76
Koulujen lukuvuoden 2027–2028 työajat

KNGDno-2026-584

Valmistelijat / lisätiedot:

Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, osmo.polas@kangasniemi.fi

Liitteet

1 Syyslomakysely 2026 – kaikki vastaajat.pdf
2 Syyslomakysely 2026 – lukiolaiset.pdf
3 Syyslomakysely 2026 – henkilöstö.pdf
4 Syyslomakysely 2026 – huoltajat.pdf
5 Lukuvuosikalenteri 2027–2028.pdf

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää koululaitoksen työ- ja loma-ajoista.

Kangasniemen koulujen syysloma on ollut lukuvuodesta 2023–2024 lähtien viikolla 42. Tätä ennen syysloma järjestettiin viikolla 43. Muutoksen tavoitteena oli ajoittaa syysloma mahdollisimman lähelle syyslukukauden puoliväliä siten, että koulutyö jaksottuisi tasaisesti loman molemmin puolin ja tukisi oppilaiden ja henkilöstön jaksamista. Päätöksenteossa painotettiin erityisesti koulutyön pedagogisia lähtökohtia, oppilaiden hyvinvointia ja koulun toiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä.

Viikolla 42 järjestetystä syyslomasta on nyt kertynyt kokemuksia useammalta lukuvuodelta, joten ajankohdan toimivuutta on aiheellista arvioida.

Vuoden 2026 kysely

Koulujen syyslomasta toteutettiin 14.10.–1.11.2026 kysely, jonka tavoitteena on kartoittaa eri vastaajaryhmien kokemuksia ja näkemyksiä syysloman ajankohdasta sekä selvittää, miten nykyinen ajankohta palvelee oppilaiden, huoltajien ja kouluhenkilöstön tarpeita. Kyselyllä haluttiin saada päätöksenteon tueksi monipuolista tietoa ja kokemuksia mahdollisten tulevien työ- ja loma-aikapäätösten valmistelua varten. Kysely suunnattiin koulujen henkilöstölle, esi- ja perusopetuksen oppilaiden huoltajille sekä lukion opiskelijoille. Huoltajia pyydettiin keskustelemaan syysloman ajankohdasta perheen lasten ja nuorten kanssa ennen vastaamista, ja perhettä kohden annettiin yksi vastaus perheen yhteisen näkemyksen selvittämiseksi.

Henkilöstö. Henkilöstön vastausten mukaan 54 % koki nykyisen ajankohdan hyväksi ja melko hyväksi, ja vain 26 % huonoksi tai melko huonoksi. Jatkossa viikon 42 kannalla oli 29 vastaajaa (44,6 %) ja viikon 43 kannalla 27 vastaajaa (41,5 %). Yhdeksälle vastaajalle (13,8 %) ajankohdalla ei ollut merkitystä. Tulosten perusteella henkilöstö koki nykyisen ajankohdan olevan pääsääntöisesti hyvä. Molempia vaihtoehtoja perusteltiin jaksamisella, koulutyön rytmityksellä ja perheiden yhteisellä ajalla.

Huoltajat/perheet. Viikko 42 saa hieman enemmän kannatusta kuin viikko 43. Viikon 42 valitsi 61 ja viikon 43 valitsi 51 huoltajaa. Näiden kahden vaihtoehdon välillä kantansa ilmaisseista 54,5 % kannatti viikkoa 42 ja 45,5 % viikkoa 43. Avovastauksissa korostuvat perheiden erilaiset tarpeet ja yhteydet lähialueille kuten harrastukset sekä

sukulais- ja ystäväsuhteet. Molempien vaihtoehtojen perusteluissa nousevat esiin samankaltaiset tekijät, mutta alueelliset yhteydet suuntautuvat eri tavoin erityisesti Mikkelin ja Jyväskylän seuduille. Syysloman eri ajankohdat voivat siten palvella eri perheitä eri tavoin.

Lukion opiskelijat. Kyselyyn vastasi 24 opiskelijaa. Nykyistä syyslomaviikkoa 42 piti hyvänä tai melko hyvänä 18 vastaajaa (75,0 %). Jatkossa viikon 42 valitsi 13 vastaajaa (54,2 %), viikon 43 kuusi vastaajaa (25,0 %) ja viidelle (20,8 %) ajankohdalla ei ollut merkitystä. Opiskelijoiden keskuudessa viikko 42 sai siten selvästi enemmän kannatusta kuin viikko 43. Avovastauksissa nousivat esiin muun muassa loman sijoittuminen syyslukukauteen ja lukion työskentelyrytmiin sekä loman yhteensopivuus ystävien ja sukulaisten lomien kanssa.

Kyselyn kokonaisarvio

Kyselyn perusteella viiko 42 saa enemmän kannatusta kuin viikko 43 ja lukion opiskelijoiden keskuudessa viikko 42 saa selvästi enemmän kannatusta kuin viikko 43.

Kyselyn tuloksia ja muuta saatua palautetta on hyödynnetty lukuvuoden 2027–2028 työ- ja loma-aikojen suunnittelussa. Kyselyn tulokset esitetään sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle tiedoksi.

Kuntien välinen yhteistyö

Syysloman ajankohdan suunnittelussa on kyselyssä esiin nousseiden näkemysten lisäksi huomioitava koulutyön järjestämiseen ja kuntien väliseen yhteistyöhön liittyvät näkökohdat.

Oppilasmäärien ennakoitu väheneminen haastaa erityisesti pieniä kuntia perusopetuksen järjestämisessä. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee kuntien välistä yhteistyötä, jolla pyritään kehittämään kestäviä ratkaisuja muuttuvaan toimintaympäristöön ja turvaamaan laadukas perusopetus. Kangasniemi, Joutsa, Toivakka ja Hankasalmi ovat saaneet avustuksen hankkeeseen, jossa kehitetään kuntien esi- ja perusopetuksen välistä rakenteellista, toiminnallista ja verkostomaista yhteistyötä.

Yhteiset työ- ja loma-ajat tukevat yhteistyön käytännön toteuttamista. Joutsassa, Toivakassa ja Hankasalmella syysloma on viikolla 42, joten myös Kangasniemen syysloman ajoittaminen samalle viikolle tukee kuntien toiminnan yhteensovittamista.

Esitys työ- ja loma-ajoiksi

Kyselyistä saadun palautteen, henkilöstön ja rehtoreiden näkemysten sekä kokonaisarvion perusteella esitetään, että lukuvuoden 2027–2028 työ- ja loma-ajat järjestetään seuraavasti:

- Syyslukukausi alkaa 11.8.2027 ja päättyy 22.12.2027.
- Kevätlukukausi alkaa 10.1.2028 ja päättyy lauantaina 3.6.2028.
- Syysloma on viikolla 42.
- Talviloma on viikolla 9.

Esitys lukuvuoden 2027–2028 työ- ja loma-ajoista on esityslistan liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteen mukaiset koulujen työajat lukuvuodelle 2027–2028.

Lisäksi lautakunta päättää, että sivistys- ja hyvinvointijohtaja voi tehdä päätöksellään muutoksia työaikaan koulujen hakemuksesta korkeintaan kahden koulupäivän osalta.

Tiedoksi
alakoulujen rehtori, yläkoulun ja lukion rehtori

§ 77
Vuoden 2026 kulttuurin tunnustuspalkinto

KNGDno-2026-587

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Tulla, sari.tulla@kangasniemi.fi
Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, osmo.polas@kangasniemi.fi

Kulttuurin tunnustuspalkinto on jaettu Kangasniemellä vuodesta 1982 alkaen.

Kulttuuripalkinnon jakoperusteet ovat seuraavat (kulttuuri- ja kirjastoltk 14.11.1989):

1. Palkinto jaetaan Kangasniemen alueella toimivalle taiteilijalle/ryhmälle tai kulttuurin alalla kunnostautuneelle henkilölle/ ryhmälle tunnustuksena paikallisen kulttuurielämän edistämisestä tai Kangasniemen tunnetuksi tekemisestä.
2. Palkinnon saajasta päättää kunnan kulttuuri- ja kirjastolautakunta (sivistysltk). Halutessaan se voi pyytää ehdotuksia kulttuuripalkinnon saajasta yksityisiltä henkilöiltä, yhteisöiltä ja kunnan hallintokunnilta.
3. Palkinto voi olla joko raha- tai esinepalkinto. Palkinnon lisäksi voidaan jakaa myös kunniakirja.
4. Palkinnon jaossa tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon eri taide- ja kulttuurialojen vuorottelu.
5. Palkinto luovutetaan saajalleen kunnan järjestämän yleisen tilaisuuden yhteydessä.
6. Kulttuuripalkinnon jakoperusteiden muuttamisesta päättää kulttuuri- ja kirjastolautakunta (sivistys- ja hyvinvointilautakunta).

Palkinto on suuruudeltaan 500 euroa ja se luovutetaan saajalle itsenäisyysjuhlassa 6.12.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Tiedoksi
kirjastonjohtaja/hyvinvointikoordinaattori, palkinnon saaja

§ 78
Vuoden liikuttajapalkinto 2026

KNGDno-2026-588

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Brandt, markus.brandt@kangasniemi.fi
Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, osmo.polas@kangasniemi.fi

Vuoden liikuttaja on palkittu Kangasniemellä vuodesta 2014 alkaen.

Palkinto jaetaan Kangasniemen alueella toimivalle henkilölle, ryhmälle tai liikuntaseuran tai -järjestön jäsenelle tai ryhmälle tunnustuksena liikunnan ja kuntalaisten terveellisten elintapojen kehittämisestä ja edistämisestä kunnassamme. Perusteluissa otetaan huomioon, kuinka henkilö tai ryhmä on omalla esimerkillään kannustanut kuntalaisia liikkumaan ja noudattamaan terveellisiä elämäntapoja kyseisenä vuonna. (Sivistyslautakunta 18.6.2014 § 52.)

Vuoden liikuttaja -palkinnon saajia on voinut ehdottaa vapaamuotoisella esityksellä, joita saapui neljä kappaletta.

Palkinto on suuruudeltaan 500 euroa ja se luovutetaan saajalle itsenäisyysjuhlassa 6.12.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Tiedoksi
kirjastonjohtaja/hyvinvointikoordinaattori, liikuntasihteeri, palkinnon saaja

§ 79
Yhteistyösopimus / Pieksämäen 4H-yhdistys

KNGDno-2024-36

Valmistelijat / lisätiedot:

Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, osmo.polas@kangasniemi.fi

Pieksämäen seudun 4H-yhdistys vastaa 4H-toiminnasta Kangasniemen kunnan alueella. Pieksämäen seudun 4H-yhdistyksen tavoite on lisätä ja monipuolistaa nykyistä 4H-toimintaa Kangasniemellä. Suomen 4H-liitto myöntää valtionapua 4H-yhdistyksille toteutuneen toiminnan mukaisesti. Pieksämäen seudun 4H-yhdistys saa valtioapuosuuden myös Kangasniemen alueella tapahtuvaan toimintaan.
Osuus käytetään kangasniemeläisten lasten ja nuorten hyväksi. Koska valtionapu edellyttää paikallisen kunnan perusrahoitusta, Kangasniemen kunta on tukenut toimintaa harkinnanvaraisella kohdeavustuksella (4000 €), joka on osoitettu nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn suunnatuista varoista.

Pieksämäen 4H-yhdistys on esittänyt kunnalle suunnitelmallisen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, että Pieksämäen seudun 4H-yhdistys ja Kangasniemen kunta tekisivät yhteistyösopimuksen ajalle 1.1.2027–31.12.2029 niin, että Kangasniemen kunta maksaa toiminnasta Pieksämäen seudun 4H-yhdistykselle vuosittain 6000 €. Yhteistyösopimus sisältää yhdistyksen maksuttoman käyttöoikeuden kunnan omistamaan toimitilaan. Kunta antaa 4H-kerhojen kokoontua sovituissa kunnan omistamissa tiloissa maksutta.

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää, että Pieksämäen seudun 4H-yhdistys ja Kangasnimen kunta tekevät yhteistyösopimuksen ajalle 1.1.2026–31.12.2029 niin, että Kangasnimen kunta maksaa toiminnasta Pieksämäen seudun 4H-yhdistykselle vuosittain 4000 €.

Yhteistyösopimus sisältää yhdistyksen maksuttoman käyttöoikeuden kunnan omistamaan toimitilaan. Kunta antaa 4H-kerhojen kokoontua sovituissa kunnan omistamissa tiloissa maksutta. Varat otetaan Pentti Liukkosen kuolinpesän varoista, jotka on osoitettu kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen ja hyvinvointiin liittyvien palvelujen kehittämiseen.

Tiedoksi
Pieksämäen seudun 4H-yhdistys

§ 80
Talouden osavuosikatsaus 1–9/2026, sivistys- ja hyvinvointitoimi

KNGDno-2025-661

Liitteet

1 TA26 Tuloskortit 30.9.2026 sivistys- ja hyvinvointipalvelut.pdf
2 Osavuosikatsaus 30.9.2026 sivistys- ja hyvinvointi.pdf

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen osavuosikatsauksen toteuman sekä tuloskortit kuukausilta 1–9/2026.

§ 81
Ilmoitusasiat

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen urheiluseuratapaamisessa 4.11.2026 esiin nousseet asiat.

§ 82
Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Asiakaspäätös:
§ 78 Maksuhuojennus iltapäivätoimintamaksusta / S.M., 06.10.2026
§ 79 Maksuhuojennus iltapäivätoimintamaksusta, 09.10.2026
Pysyvästi säilytettävä henkilöstöpäätös:
§ 7 Määräaikainen luokanopettajan virka / L.T., 02.11.2026
Yleispäätös:
§ 16 Peda.net-kouluverkon jäsenyyden irtisanominen 1.1.2027 alkaen, 19.10.2026
§ 17 Kangasniemen lukion toimintasuunnitelma 2026–2027, 16.11.2026
§ 18 Alakoulujen ja yläkoulun vuosisuunnitelmat lukuvuodelle 2026–2027, 16.11.2026

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tietoonsa sivistys- ja hyvinvointijohtajan viranhaltijapäätökset ajalta 6.10–16.11.2026 ja päättää ettei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

§ 83
Muut asiat

Ehdotus
Esittelijä: Osmo Polas, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen muut ajankohtaiset asiat.